

Sex-linja kostað 24.000 krónur

Telefonverkið ávarar fólk móti teimum dýru sex-linjunum, sum hava kostað einstøkum brúkarum nógvar pengar.

EIRIKUR LINDENSKOV

Í desember í fjór ringdu fýringar til heitu sex-linjunar í Guyana og Saipan fyri heilar 67.849 krónur. Henda upphædd skal bytast út á færri enn 100 brúkarar og onkur teirra fær eina sera stóra telefonrokning, sigur Hjalgrim Hentze á telefonverkinum.

Talan er um tær sokallaðu audiotextlinjurnar, sum komu fram fyri nøkrum árum síðani. Í grannalöndum hvurvu hesar linjur skjótt aftur, tí reglarnar hjá telefonverkinum gjørdur tað so trupult at lumpa fólk á henda hátt. Men tað eru fyri øllum. Nú hava tey, ið vilja vinna penging á henda hátt, stovnað slíkar tænarar í øðrum londum - serliga í Guyana og Saipan.

Kostnaðurin fyri at ringja til hesar telefonstærar eru 24,60 krónur um minuttin, so um tosað verður í ein tíma um mánaðin, so er telefonrokningin longu fleirfald.

Hjalgrim Hentze vísir á, at tað neyvan eru tey, ið eiga telefonrokningina, sum ringja, men at tað helst eru onnur - ofta kanska ung

fólk. Tí vil hann heita á øll foreldur og onnur, ið hava telefonir, sum fleiri sleppa til, um at greiða børnum og ungum frá, hvussu óheppið hetta kann verða.

— Men tað eru møguleikar at vara seg fyri slíkum, sigur hann. Til ber at sperra telefonina, so ikki kann ringjast beinleiðis til útlendi. Hetta kann kanska verða keðiligt, men tað ber eisini til at koda telefonina, so bert kann ringjast uttanlands, um ávís koda verður brúkt. Til ber eisini at hava slíka skipan, at bert ber til at ringja til eitt nú fimm ávís nummur í Danmark.

Á telefonverkinum siga teir, at upplýst má um hetta við jøvnum millumbilum, tí fólk gloyma tað so skjótt aftur.

— Men fólk áttu at vitað, at tá ringjast skal 009592... ella 009670... aðrenn eitt annað langt nummar, so tosa vit um nógvar pengar.

Teir, ið standa fyri hesum telefonstærastum eru snildir. Teir lýsa í donskum bløðum við telefonstærastum í Danmark. Higan fært tú so at vita, at heitasta sextenastan fæst á øðrum nummari, eitt nú í Guyana og Saipan, og

so fært tú tey nummurini. Á telefonverkinum hava teir kannað hesi nummur - og nummur, sum liggja beint við síðuna av. Tað vísir seg, at tá fært tú ístaðin fyri danskt mál, svenskt, norskt, finskt, ítalskt o. s. fr.

Men at hetta er at lumpa fólk ivast teir ikki í, tí hetta kostar nógvar pengar. Telefonverkið kann lítið og einki gera, tí tey noyðast í fyrsta umfari at gjalda pengarnar til viðkomandi land. Síðan skulu pengarnir krevjast inn frá fólk, og har er einki at gera, tí tann, sum telefonina eigur, má gjalda.

Á telefonverkinum siggja teir, hvussu telefonferðslan er. Í hesum døgum liggur Guyana sum nummar 12 á listanum yvir tey lond, sum fýringar ringja mest til, og tað er ikki av náttúrligum ávum, at fýringar hava so nógvar ørindi til Guyana, sigur Hjalgrim Hentze.

Í fjórskeddinum oktober - desember ringdu fýringar fyri 171.000 krónur til hesar stærar. Tí heita teir á telefonverkinum innliga á fólk um at vera á varðhaldi og upplýsa onnur um hendan vandan

Fartelefonin útbyggjast

EIRIKUR LINDENSKOV

Fartelefonskipanin hjá telefonverkinum verður útbýgd í vár. Átlanin er at útbýggja NMT900 fartelefonskipanina, so hon dekkar eitt enn størri øki av landinum. Í Føroyum hava vit tær fartelefon skipanir: Tann fyrr var NMT450, sum kom í gildi í januar 1989. Hetta er tann dýrara skipanin at nýta, men eisini tann, sum krækkur longur.

Í 1992 koma NMT900 fartelefonskipanin, sum enn bert kann brúkast í einum parti av landinum: Í Havn og her um vegir, í Vestmanna, á flogvøllinum, á Skálafjørðinum, í Fuglafirði, í Klaksvík og á Tvøroyri. Nú er átlanin

at byggja út hesa skipan soleiðis, at vit hava so at siga samanhangandi samband úr Havn á flogvøllin og úr Havn til Klaksvík.

Prísirnir fyri at tosa í fartelefon í Føroyum eru eitt sindur ymiskir. At ringja til og frá eini NMT 450 kostar 4,03 krónur um minuttin. At ringja frá eini NMT 900 kostar 1,77 krónur, men at ringja til eina NMT 900 kostar harafturimóti 4,03 krónur.

Men hetta skal broygtast. Nú verður bilgari at tosa í NMT 450 telefonini, sum lækkar niður á 3,50 krónur um dagin og 1,75 krónur um náttina, sum er frá klokkan 2200 til 0600.

Fyri NMT 900 verður tað dýrari at ringja um dagin -

nú fer at kosta 2,00 krónur at ringja um dagin og 1,00 krónur um náttina - frá klokkan 2200 til 0600.

Andras Róin, telefonverkstjóri sigur, at átlanin er at fáa takstirnir at vera teir somu fyri báðar skipanir.

Nóg fólk hava spurt eftir, hví telefonverkið ikki byggir út GSM skipanina, sum tey hava í øðrum londum.

Til hetta sigur telefonverkstjórin, at tað krevur nógvar størri fløgur, og at vanligu telefonnetið fyrst alt er digitaliserað - tað er tað ikki, men tað verður tað um eini tvey ár.

Um hetta frætta vit meira um í bláðum í morgin.

Fýra kommunulæknar í Norðoyggjum

— Fólkagrundarlag er fyri tí fjórða kommunulæknanum í Norðoya Læknadømi. Í løtuni er bert ein kommunulækni í føstum starvi. Hetta er ein ótolandi støða, heldur Vilhelm Johannesen, lögtingsmaður, sum hevur sett landsstýrismanninum í heilsumálum nakrar fyrispurningar í hesum sambandi

EIRIKUR LINDENSKOV

Vilhelm Johannesen, lögtingsmaður úr Norðoyggjum vil hava landsstýrismannin í heilsumálum, Kristian Magnussen at siga, hvat landsstýrið ætlar at gera fyri at øll trý kommunulækstærini, sum eru skipað í Norðoya læknadømi, verða sett.

Eisini vil hann hava at vita, um landsstýrið hevur nakra ætlan um at skipa tað fjórða kommunulækna starvið í Norðoyggjum og um landsstýrismannin heldur, at lutfalsliga bæði av sjúkrakassalæknum í Føroyum og øðrumegin og kommunulæknum hinumegin, er í lagi.

Í viðmerkingum til fyrispurningin sigur Vilhelm Johannesen, at Norðoya

læknadømi er ski-pað við trimum føstum kommunulækna stærvum. Tað triða kommunulækna starvið varð skipa fyri umleið 20 árum síðani.

— Í løtuni er bert ein kommunulækni í føstum starvi. Ein annar lækni er í farloyvi og hansara starv hevur verið røkt av skiftandi læknarum nú í fleiri ár. Í umleið hálvtannað ár hevur tað triða kommunulækna starvið í Norðoya læknadømi verið ósett.

— Sambært bløðinum í seinastu viku, hevur annar av kommunulæknum í Norðoyggjum verið sjúk, og avleiðingin av tí er, at bert ein kommunulækni hevur verið til arbeiðis í læknadøminum, sum hevur 6.000 fólk. — Hetta er stóran, samstundis, sum fólk-

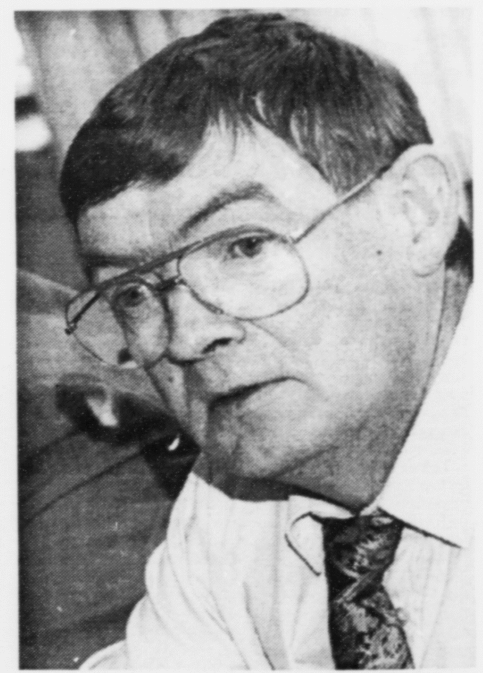
grundariag er fyri, at eitt fjórða kommunulækna starv kundi verið skipað í Norðoya læknadømi, sigur Vilhelm Johannesen.

Hann sigur viðari, at hetta er ein ótolandi støða, bæði fyri hesar báðar læknar og ikki minst fyri sjúklingarnar, sum mangan aftra seg við at fara til lækna, ella at ringja eftir vakthavandi lækna, tá tey eru vitandi um, hvussu stór og tung arbeiðsbyrðan hjá hesum báðum læknunum er. Eisini er vert at hava í huga, at Norðoyggjar ikki eru eitt meginland, men eitt meginaki við trimum ötoyggjum. Møguleikin fyri, at vakthavandi læknin skal út ás eina av hesum öyggjum, er altíð til staðar, sigur Vilhelm Johannesen.

— Eingin ivi er um, at

grundarlag er fyri, at skipa tað fjórða kommunulækna starvið í Norðoya læknadømi, heldur hann. — Vanliga verður roknað við, at ein kommunulækni skal vera til hvørjar 1200 sjúkrakassalímur og við tað, at sjúkrakassalímur eru fólk yvir 15 ár, skulu vit leggja børn undir 16 ár afturat. Tá hetta er gjørt koma vit til tað úrlit, at grundarlagið fyri einum kommunulækna er 1400 til 1500 fólk.

— Í løtuni hava vit 24 skipaði kommunulækna stærv í Føroyum. Um somu tíð er talið á sjúkrakassalæknum millum 60 og 70. Teir flestu eru yvirlæknar við starvi á landsjúkrakassalæknum. Tá vit vita, at kommunulækna stærv, at ávís ambulanta viðger á sjúkrakassalæknum, heilsumiðstøð

Vilhelm Johannesen vil hava at vita, hvat landsstýrið ætlar við fjórða kommunulækna starvinum í Norðoyggjum

ella aðra staðir, avgreiða umleið 90% av øllum sjúklingunum, fær ein hug at seta spurnartekin við lutfalsliga býtið av sjúkrakassalæknum øðrumegin og kommunu-

læknum hinumegin, sigur Vilhelm Johannesen at enda í viðmerkingum til fyrispurningarnar, hann setir Kristian Magnussen, landsstýrismannin í heilsumálum.